

УДК 021.6:[023.5:378.4]:[027.7:303.82-057.4

DOI: 10.31866/2617-796X.6.1.2023.283985

Юлія Куліш,*завідувачка сектору бібліометрії та наукометрії**наукової бібліотеки,**Київський національний університет культури і мистецтв,**Київ, Україна**yulia3kulish@gmail.com**<https://orcid.org/0000-0002-9612-5216>*

СПІВПРАЦЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ФАХІВЦІВ І ОСВІТЯН ЯК НАПРЯМ РОБОТИ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ (НА ПРИКЛАДІ СТВОРЕННЯ ТА НАПОВНЕННЯ НАУКОМЕТРИЧНОГО ПРОФІЛЮ ВЧЕНОГО)

Мета дослідження – проаналізувати й узагальнити досвід співпраці бібліотечних фахівців і вчених, викладачів у межах роботи університетської бібліотеки на прикладі створення та наповнення профілю автора в різних наукометричних базах.

Методи дослідження ґрунтуються на інформаційному підході, який дав змогу виявити проблеми, пов'язані з потребою вчених в інформаційному супроводі процесів створення та наповнення їхнього наукометричного профілю, визначити роль бібліотечних фахівців як інформаційних (цифрових) аналітиків у методичному забезпеченні та інтенсифікації наукових досліджень у сучасному університеті. У роботі застосовано також загальнонаукові методи аналізу та синтезу, що дали змогу належно проаналізувати предмет дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у встановленні кореляції між інформаційно-консультаційним супроводом процесів створення та наповнення наукометричного профілю вченого й формуванням нових компетентнісних моделей фахівців бібліотечно-інформаційної справи в межах дослідницької інфраструктури сучасного університету.

Висновки. Наголошено, що сучасні тенденції інформаційного супроводу та підтримки наукових досліджень засвідчують зміну ролі й місця наукових бібліотек у дослідницькій інфраструктурі університету, персонал яких дедалі більше прагне надавати професорсько-викладацькому складу розширені можливості сервісів і послуг. Це актуалізує проблему модернізації університетських бібліотек у системі наукової комунікації, що є умовою формування нових компетентнісних моделей фахівців бібліотечно-інформаційної справи. Доведено, що реєстрація, створення та наповнення профілів у ORCID, Google Scholar, Scopus, Web of Science тощо, синхронізація та обмін даних у цих системах, використання при цьому потенціалу соціальних мереж (ResearchGate) вимагають від бібліотечних працівників належної інформаційно-аналітичної підтримки, підвищення кваліфікації в галузі наукометрії, розробки нових пропозицій, розширення спектра пропонованих інформаційних продуктів і послуг, що перетворює наукометрію на один з найбільш актуальних напрямів діяльності університетської бібліотеки.

Ключові слова: наукометричний профіль вченого; бібліотечний фахівець; університетська бібліотека; ORCID; Scopus; Web of Science; ResearchGate.

Вступ. У XXI ст. на фоні глобальних змін і соціальних трансформацій відбувається як кардинальна переоцінка ролі університетських бібліотек у системі наукових комунікацій, так і формування нової компетентнісної моделі фахівця бібліотечно-інформаційної справи, який працює в структурі закладу вищої освіти. Зростання значущості оцінки діяльності вчених і наукових інститутів, зміна поведінки користувачів наукової інформації під впливом інноваційних цифрових технологій і поява нових форм взаємодії та способів обслуговування зумовлюють перехід університетських і наукових бібліотек з режиму очікування запиту до режиму пропозиції послуг. Це свідчить, що вони прагнуть зайняти активну позицію, у такий спосіб підкресливши свою суб'єктність, на всіх стадіях життєвого циклу наукового дослідження: від інформування і допомоги під час публікації до оцінки результатів досліджень.

Переорієнтація уваги з послуг для читача на послуги для автора (Richardson et al., 2012, p.261), що особливо проявляється на практиці використання методів наукометрії (бібліометрії), перетворює працівників університетських бібліотек на авторитетних експертів нового покоління у питаннях визначення показників й моніторингу публікаційної активності наукових організацій і науковців. Сьогодні бібліотечні фахівці повинні володіти не тільки класичними, а й принципово новими універсальними та професійними компетентностями як менеджери бібліотечно-інформаційної діяльності та (цифрових) інформаційних ресурсів (Бруй, Кулик та Сербін, 2020; Матвієнко та Цивін, 2021). Насамперед це стосується вмінь створювати та просувати інформаційно-аналітичну продукцію, здійснювати підтримку публікаційної активності авторів, провадити бібліометричні та наукознавчі дослідження, сприяти поширенню результатів наукових досліджень та інноваційних розробок у системах відкритої науки та міжнародних наукометричних базах даних й ін.

Окрему увагу з боку фахівців бібліотечно-інформаційних ресурсів необхідно приділяти інформаційно-консультаційному та методичному супроводу процесів створення наукометричного профілю вченого та презентації результатів його наукової творчості, як, власне, і наукової діяльності університету, у національному та міжнародному інформаційних середовищах. На сайті наукової бібліотеки Київського національного університету культури і мистецтв зазначено: «Академічний профіль дослідника дає змогу науковцю незалежно від галузі досліджень покращити репутацію, кар'єру, ідентифікувати власні праці у світовій науковій спільноті серед дослідницьких установ, видавців, наукових асоціацій, колег і зацікавлених учених» (Наукова бібліотека Київського національного університету культури і мистецтв, б.д.). Інакше кажучи, наукометричний профіль ученого – це його декларація про наукову діяльність.

Огляд останніх публікацій і досліджень з теми. Останнім часом українські та зарубіжні дослідники почали приділяти належну увагу проблемі створення персональних наукових профілів у провідних наукометричних базах із залученням сучасних реєстрів і технологій. Це пов'язано не тільки з оцінюванням результативності діяльності наукових та науково-педагогічних працівників, з їхньою співпрацею з університетською бібліотекою, а й із системним осмисленням ролі інформаційно-консультативного супроводу з питань наукометрії, що його забез-

печують фахівці бібліотечно-інформаційної галузі, які володіють відповідними знаннями та навичками.

На увагу заслуговує стаття О. Цокало та Д. Ткаченко (2018), у якій автори висвітлюють особливості та досвід роботи бібліотечних фахівців зі створення авторських профілів учених на прикладі бібліотеки Миколаївського національного аграрного університету. Вони наполягають на вагомій ролі фахівців бібліотечно-інформаційної галузі у створенні інтегровано-інформаційних середовищ відповідно до профілю діяльності університету, поширенні результатів наукових досліджень і забезпеченні до них стійкого доступу.

«Вебпортфоліо науковців» також розглядають у своїх роботах Г. Панарін та С. Панарін (2021), Н. Николаєнко та О. Рибальченко (2021). Йдеться не тільки про інструмент презентації наукометричних даних учених, а й про надійну платформу для заповнення прогалін у авторських профілях Google Scholar, що підтверджує свою доцільність як в індивідуальному консультуванні, так і під час проведення різних інформаційних заходів.

У статті Л. Петренко (2022) «Профіль сучасного дослідника в соціальних мережах» проаналізовано сервіси інформаційно-цифрових систем, які використовують для оцінювання результативності діяльності науковців, підрозділів закладів вищої освіти та наукових установ, де окрему увагу приділено представленню профілю науково-педагогічного працівника в таких соціальних мережах, як ResearchGate та Academia.edu. Звертаючи увагу переважно на ResearchGate, авторка розглядає його, окрім зазначеного аспекту, і як засіб організації проектно-ї діяльності, комунікації та співпраці вчених на міжнародному рівні, як інструмент забезпечення репутації та іміджу науковця.

З-поміж праць зарубіжних дослідників виділимо роботи К. Гаушке, С. Картеллієрі та Л. Геллера (Hauschke, Cartellieri and Heller, 2018), присвячені референсній імплементації відкритих наукометричних індикаторів; Н. Ібрагім, А. Чайбі та Х. Б. Гезала (Ibrahim, Chaibi and Ghézala, 2020) писали про персоналізований підхід до пошуку інформації на основі наукометричних показників.

Отже, очевидне фрагментарне вивчення питання ролі фахівців бібліотечно-інформаційної справи в межах університетського середовища у створенні наукометричного профілю вчених і педагогічних працівників спонукає до подальшого аналізу досвіду та перспектив застосування потенціалу, знань і навичок бібліотечних працівників з урахуванням як нових трендів у наукометрії та бібліометрії, так і модернізації університетських бібліотек на сучасному етапі.

Результати дослідження. Вирішення цілого комплексу питань, пов'язаних з адаптацією до наукометрії в Україні, як зазначають М. Бойченко та В. Зінченко (2022), і досі здебільшого покладено на «самого науковця-дослідника або представника професури», що врешті-решт призводить до втрати з боку останнього «не лише мотивації, але й елементарної спроможності займатися своєю професійною діяльністю взагалі» (с.127). У зв'язку з цим одним з пріоритетних напрямів роботи наукової бібліотеки при університеті в контексті її модернізації як умови формування нових компетентнісних моделей фахівців бібліотечно-

інформаційної справи на сучасному етапі постає застосування наукометрії для розвитку й управління науковими дослідженнями в освітньому закладі.

Поряд з проведенням інформаційно-освітньої й консультативної роботи, створенням профілів університету в наукометричних базах даних Web of Science та Scopus, власних профілів у Google Академії, активним наповненням інституційного репозитарію для популяризації наукових здобутків учених-професорів (Цокало та Ткаченко, 2018) бібліотека освітнього закладу в складі її колективу, по-перше, має бути центром оперативного та якісного консультування з питань бібліотечних інновацій, а також наукометрії, бібліометрії та інфометрії. По-друге, повинна розв'язувати такі основні завдання всередині освітньої інституції, як діагностика рівня розвитку науки, аналіз результатів та оцінка виконання науково-дослідних завдань і проектів, ефективності окремих науковців і наукових груп відповідно до стратегії розвитку університету.

З огляду на це важливою компетенцією фахівця бібліотечно-інформаційної сфери нового покоління постає вагомий перелік знань, умінь і навичок у галузі інформаційної аналітики, що дає змогу забезпечувати інформаційну підтримку та супровід науки, управління освіти, культури. Особливо слід звернути увагу на бібліометричні студії, здатність здійснювати підтримку публікаційної активності авторів і промоцію результатів наукових досліджень та інноваційних розробок у системах відкритої науки та міжнародних наукометричних базах даних. Сюди ж зараховуємо і сертифіковані навчання (онлайн-семінари) з користування наукометричними ресурсами Web of Science, проведені компанією Clarivate Analytics, у межах яких розглядають питання створення авторського ідентифікатора ResearcherID та профілю користувача з метою презентації його публікацій, оцінки досягнень за даними Web of Science.

Сумлінна робота бібліотечного фахівця як інформаційного аналітика передбачає розсилання актуальної інформації викладачам-науковцям щодо вибору журналу для своєї наукової публікації, проведення індивідуальних тренінгів і групових семінарів, присвячених запобіганню подавання власних наукових доробків у «сміттєві» журнали. До речі, на сайті наукової бібліотеки КНУКІМ, як і на сайтах інших університетських бібліотек, розміщено вебогляди та інструкції про роботу з наукометричними базами даних, які містять інформацію про основні можливості платформ Scopus та Web of Science, а також надають покрокові практичні поради, що стосуються пошуку наукової інформації.

Якщо у Scopus ідентифікатор науковця (Author ID) формується навіть у разі публікації однієї статті, тобто автоматично, то інші бази надають спеціальні інструменти для реєстрації профілю та корегування даних (ідентифікатор ORCID, авторський профіль у Google Scholar, ResearcherID у Web of Science) (Семигіна, 2018, с.232). Інформаційні аналітики мають ознайомити педагогічний склад університету з унікальністю цифрового ідентифікатора або авторського профілю, а також з основними авторськими профілями (Web of Science Researcher Profile (на базі якого отримуємо ResearcherID), ORCID, Google Scholar, Scopus, ResearchGate).

Наприклад, *ORCID* (Open Researcher and Contributor ID) – єдиний відкритий, мультидисциплінарний і міжнародний реєстр унікальних ідентифікаторів дослідників (загальноприйнятий ідентифікатор дослідника в Україні). Надійно та чітко

пов'язує вченого з його науковими працями, афіліаціями, проектами й іншими видами наукової діяльності, може прив'язуватися до профілів автора в Scopus та Web of Science. Під час заповнення заявок на наукові гранти та подання статей в редакціях більшості журналів вимагають наявності ORCID. Важливо пояснити на групових семінарах, онлайн-зустрічах, а також розмістити на сайті наукової бібліотеки освітнього закладу вебінструкцію та відеоінструкцію (як це зробили бібліотечні фахівці в КНУКіМ) про переваги використання ORCID (коректність цитування і зможу подачі робіт у якісні міжнародні видання, відображення праць автора, вирізнення вченого за допомогою онлайн-ідентифікатора, обліковий запис якого містить цілий спектр метаданих, спрощення та автоматизацію процесів введення даних та ін.).

Некомерційна пошукова система *Google Академія* (Google Scholar), що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування (індекс Гірша), має рекламне гасло – «стояти на плечах гігантів» (данина авторитетним і великим попередникам) (Фетько, 2019). Працюючи з науковцем, бібліотечний працівник має донести до його розуміння, що ця пошукова система дає змогу стежити за бібліографічними посиланнями на свої статті, створювати власну бібліотеку бібліографічних посилань, експортувати бібліографічний опис статей, наприклад, до ORCID; уможлиблює перегляд графіків цитування в часі й інші наукометричні показники. У Google Scholar власник може зробити профіль закритим, доступним лише собі або ж відкрити та прив'язати його до своєї університетської адреси. В останньому випадку профіль враховується під час визначення рейтингу університетів за індексом цитованості (Webometrics). Важливо також розуміти, що через автоматичне формування профілю (система сама додає публікації) може з'явитися чимало помилок, тому авторові потрібен час на вичищення профілю від них й підтримання його в актуальному стані.

На жаль, деякі українські дослідники й досі не мають необхідних навичок для роботи з такою системою авторських профілів, як Web of Science (розробник Clarivate Analytics), завдяки якій відстежують цитованість і метрики, подають заявки на публікації та здійснюють керування власним записом. Якщо в автора з'являється хоча б одна публікація, що індексується у Web of Science, то за умови наявності профілю на платформі йому буде присвоєно Web of Science ReseacherId. Якщо немає прав на доступ, то можна ознайомитися з безкоштовною версією профілю автора (власне ідентифікатор і персональна інформація; показники публікацій; рецензії колег, рецензії на гранти, членство в редакційній колегії; синхронізація профілю з профілем ORCID).

Інший ідентифікатор *Scopus Author ID* автоматично присвоюється вченому з моменту появи першої публікації у виданнях, що індексуються в наукометричній базі Scopus. Поряд з автоматичним створенням профілю та необхідністю постійного його редагування досліднику слід пам'ятати, що повноцінний профіль формується після індексації другої публікації (Публікація досліджень, б.д.). Після індексації першої публікації автору присвоюється Scopus AuthorID, що прив'язує автора до його наукового доробку, розраховує h-індекс автора, формує перелік співавторів, забезпечує обмін даними з профілем ORCID і перегляд афіліації автора (місце роботи) та її історії, а також допомагає відстежити публікації, що про-

індексовані в Scopus, та загальну кількість їх цитувань, зокрема без урахування самоцитування. «Важливо розуміти, що будь-які запитувані зміни не відображаються у Scopus одразу після здійснення запиту. Кожен запит на зміни фіксується командою технічної підтримки, опрацьовується, і задовольняється, коли для запитуваних змін є достатньо підстав. Ця процедура може тривати від кількох тижнів», – зазначає М. Назаровець (Назаровець упоряд., 2021, с. 12).

Як альтернативу визнаним комерційним професійним наукометричним системам можна розглядати науковий портал і безкоштовну соціальну мережу ResearchGate, яка, на відміну від ORCID, надає платформу для презентації повних текстів за умови, що це дозволяє видавництво. Завдяки їй можна комунікувати та співпрацювати, обмінюватися публікаціями, а також створювати свій науковий блог, отримати доступ до міжнародної бази вакансій, переглядати статистику з перегляду та цитування своїх робіт. Сьогодні мережа містить понад 20 млн профілів науковців з більше ніж 190 країн світу. Кожного дня ці показники зростають через активну реєстрацію. Аналізуючи детально профіль ученого, ResearchGate пропонує різні групи, публікації та інших дослідників на основі наукових інтересів, сприяє популяризації власних дослідницьких напрямів, відстежує цитування ваших робіт і розраховує індекс Гірша серед доданих до платформи документів. Якщо Google Scholar не знаходить деякі роботи автора, то підвантаживши їх до ResearchGate, можна виправити це. Завдяки відкритому доступу до публікацій у соціальних мережах Google Scholar індексує їх і, як наслідок, з часом підвищується цитування та h-індекс в Google Академії. У цій ситуації ResearchGate виступає як мінірепозитарій для науковця.

Як зазначає Л. Петренко, механізм семантичного пошуку ResearchGate індексує внутрішні ресурси та головні публічні бази статей (PubMed, CiteSeer, arXiv, Бібліотеку NASA), а точність результатів пошуку підвищується завдяки аналізу анотацій статей, а не тільки ключових слів. При чому ResearchGate володіє властивостями розраховувати інтегральний показник – індекс RG Score та Total Research Interest, оцінюючи авторитетність і наукову значущість ученого. «По суті, профіль дослідника на сайті ResearchGate – це його портфоліо, а показники – оцінка дослідницького інтересу, цитування, наповненість публікаціями і використання усіх функцій сайту вказує на активність власника цього портфоліо, його наукову репутацію», – наголошує Л. Петренко (2022, с.93).

Між іншим, цікавим ресурсом на допомогу науковцеві та педагогічному працівникові є вебогляд «Створення профілю науковця у реєстрах ідентифікаторів дослідників ORCID та Researcher ID» (б.д.), зокрема розміщений на сайті бібліотеки Миколаївського національного аграрного університету, що містить практичні рекомендації, відеоінструкції, презентації з поетапною реєстрацією. Або ж «Бібліометричні профілі науковців Університету» (б.д.) в Науковій бібліотеці Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, «Публікаційний профіль університетської науки» (б.д.) в Науково-технічній бібліотеці Дніпровського національного університету залізничного транспорту (ДНУЗТ) ім. В. А. Лазаряна, «Наукометричні портрети вчених університету» (б.д.) в бібліотеці Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського, «Бібліометричні профілі вчених Університету» (б.д.) Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету» (б.д.)

нального університету, «Бібліометричні профілі співробітників Університету» (б.д.) в Науково-технічній бібліотеці Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» чи інформаційно-пошуковий електронний ресурс «Веб-портфоліо науковців ХНТУСГ» (б.д.) Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. Аналізуючи останній, дослідники підкреслюють, що зазначений ресурс є сучасним інструментом не лише для презентації напрацювань науковців, але й для здійснення моніторингу й аналітичного супроводу науково-публікаційної діяльності педагогічного складу університету, допомагає відстежувати присутність кожного викладача в наукометричних базах, «візуалізує наукометричні показники в них і забезпечує доступ до повної і достовірної інформації про науковий доробок вченого» (Ніколаєнко та Рибальченко, 2021).

Висновки. Отже, сучасні тенденції інформаційного супроводу та підтримки досліджень свідчать про зміну ролі та місця наукових бібліотек у дослідницькій інфраструктурі університету. Дедалі частіше в наукових бібліотеках прагнуть надавати користувачам (професорсько-викладацькому складу) нові розширені можливості сервісів і послуг, що сприяють дослідженню. Це актуалізує проблему модернізації університетських бібліотек у системі наукової комунікації як умову формування нових компетентнісних моделей фахівців бібліотечно-інформаційної справи: бібліотеки вищих шкіл перетворюються на важливі інформаційні центри, що розширюють комунікаційні можливості вчених, надаючи доступ до зовнішніх інформаційних ресурсів і консультаційну підтримку, а самі бібліотечні працівники як менеджери бібліотечно-інформаційної діяльності та (цифрових) інформаційних ресурсів володіють класичними та новими професійними компетентностями. Так виникає взаємообумовлена потреба – вчені та викладачі потребують кваліфікованої допомоги, зокрема в застосуванні методів наукометрії, а для бібліотеки освітнього закладу як важливого елемента інфраструктури університетської науки важливо реалізувати свій потенціал.

Одним з важливих напрямів співпраці бібліотечних фахівців й освітян є реєстрація, створення та наповнення профілів у ORCID, Google Scholar, Scopus, Web of Science тощо, синхронізація та обмін даних у цих системах, використання потенціалу соціальних мереж (ResearchGate) і т. ін. Це вимагає від бібліотечних працівників належної інформаційно-аналітичної підтримки, проведення наукометричного аналізу діяльності педагогічного складу, моніторингу публікаційної активності (через інформаційно-пошукові електронні ресурси на кшталт вебпортфоліо, консультацій чи вебоглядів, присвячених створенню профілю науковця в реєстрах ідентифікаторів дослідників ORCID і ResearcherID), навчання користуватися наукометричними інструментами і т. п. Їх неперервний розвиток у галузі наукометрії, розробка нових пропозицій, розширення спектра пропонованих інформаційних продуктів і послуг перетворюють наукометрію на один з найбільш потрібних напрямів діяльності університетської бібліотеки.

Серед перспективних напрямів подальших досліджень потрібно виокремити по-лемічні питання, пов'язані як з роботою університетської бібліотеки щодо розкриття потенціалу наукометричних досліджень через свої послуги, так і з поглибленим

вивченням ролі та місця Facebook і Twitter у контексті сучасної наукової комунікації, специфіки роботи з Publons, Mendeley, LinkedIn чи будь-яким іншим маловідомим в українській науковій спільноті професійним й академічним вебсайтом.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Бібліометричні профілі вчених Університету, б.д. *Наукова бібліотека Ужгородського національного університету*. [online] Доступно: <<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/naukometrija/22/104>> [Дата звернення 20 березня 2023].
- Бібліометричні профілі науковців Університету, б.д. *Наукова бібліотека Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого*. [online] Доступно: <<https://sites.google.com/nlu.edu.ua/science/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%BB%D1%96>> [Дата звернення 20 березня 2023].
- Бібліометричні профілі співробітників Університету, б.д. *Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»*. [online] Доступно: <<https://library.khai.edu/>> [Дата звернення 20 березня 2023].
- Бойченко, М. та Зінченко, В., 2022. Наукометрія, бібліометрія і інфометрія: облік наукових досліджень і прогрес науки під кутом зору філософії стратегії глобального стійкого розвитку. *Філософія освіти*, 28 (1), с.119-138.
- Бруй, О., Кулик, Є. та Сербін, О., 2020. *Процес якісної інформаційної підтримки освіти та досліджень у бібліотеці університету: рекомендації для впровадження моделі*. Київ: Українська бібліотечна асоціація.
- Веб-портфоліо науковців ХНТУСГ, б.д. *Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка*. [online] Доступно: <<http://internal.khntusg.com.ua/athra/>> [Дата звернення 20 березня 2023].
- Матвієнко, О.В. та Цивін, М.Н., 2021. Менеджер цифрових трансформацій у сфері бібліотечно-інформаційної та архівної діяльності: галузева спеціалізація. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*, 2, с.14-22.
- Назаровець, М. упоряд., 2021. *Профіль автора у Scopus*. Київ: Наукова бібліотека ім. М. Максимовича.
- Наукометричні портрети вчених університету, б.д. *Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського*. [online] Доступно: <https://library.vspu.edu.ua/inform/nauk_profil.htm> [Дата звернення 20 березня 2023].
- Ніколаєнко, Н. та Рибальченко, О., 2021. Вебпортфоліо науковців як інструмент інформаційно-аналітичної підтримки науки в університеті. В: *Бібліотеки і суспільство: рух у часі і просторі*, IV науково-практична конференція. Харків, Україна, 26-27 жовтня 2021 р. [online] Харків: Харківський національний медичний університет, с.87-91. Доступно: <<https://cutt.ly/35Nn2En>> [Дата звернення 17 березня 2023].
- Панарін, Г. та Панарін, С., 2021. Модуль «Вебпортфоліо вченого» як інструмент презентації наукометричних даних вчених. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*, 1 (23), с.11-15.
- Петренко, Л.М., 2022. Профіль сучасного дослідника в соціальних мережах. *Інноваційна професійна освіта*, [online] 5 (6), с.94-99. Доступно: <<https://cutt.ly/f5Nnrkx>> [Дата звернення 07 квітня 2023].

Публікаційний профіль університетської науки, б.д. *Наукова бібліотека Український державний університет науки і технологій*. [online] Доступно: <<https://library.diit.edu.ua/uk/page/prsu-about>> [Дата звернення 20 березня 2023].

Публікація досліджень, б.д. *Наукова бібліотека Київського національного університету культури і мистецтв*. [online] Доступно: <<http://lib.knukim.edu.ua/publikaciya-doslidzhen>> [Дата звернення 07 квітня 2023].

Семигіна, Т., 2018. Наука в інформаційному суспільстві: профілі науковців та академічні мережі. В: *Інтернет-Освіта-Наука (ІОН-2018)*, 11 Міжнародна науково-практична конференція ІОН-2018, Вінниця, Україна, 22-25 травня 2018 р. Вінниця: Вінницький національний технічний університет, с.232-234.

Створення профілю науковця у реєстрах ідентифікаторів дослідників Orcid та ResearcherID: веб-огляд, б.д. *Бібліотека Миколаївського національного аграрного університету*. [online] Доступно: <https://lib.mnau.edu.ua/03_orcid_MNAU.htm> [Дата звернення 20 березня 2023].

Фетько, О.В., 2019. «Стоячи на плечах гігантів»: роль Google Scholar в науковому просторі України. В: *Використання інструментів веб-технологій як основа розширення бібліотечних онлайн-послуг у формуванні сучасного іміджу бібліотеки*, Матеріали науково-практичної інтернет-конференції. Ужгород, Україна, 18-25 червня 2019 р. [online] Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, с.190-198. Доступно: <<https://cutt.ly/J5NmzWS>> [Дата звернення 20 березня 2023].

Цокало, О.О. та Ткаченко, Д.В., 2018. Роль бібліотеки МНАУ у створенні наукометричного портрета науковця. В: *Науково-комунікаційний простір бібліотеки ЗВО: вимоги часу та реалії*, Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Миколаїв, Україна, 1-2 листопада 2018 р. Миколаїв, с.79-83.

Hauschke, C., Cartellieri, S. and Heller, L., 2018. Reference implementation for open scientometric indicators (ROSI). *Research Ideas and Outcomes*, [e-journal] 4, e31656. <https://doi.org/10.3897/rio.4.e31656>.

Ibrahim, N., Chaibi, H. and Ghézala, B., 2020. A Scientometric Approach for Personalizing Research Paper Retrieval. In: *ICEIS 2018, Proceedings of the 20th International Conference on Enterprise Information Systems*. Funchal, Portugal, 21-24 March 2018. [online] Funchal, pp.419-428. Available at: <<https://www.scitepress.org/papers/2018/66712/66712.pdf>> [Accessed 07 April 2023].

Richardson, J., Nolan-Brown, T., Loria, P. and Bradbury, S., 2012. Library research support in Queensland: a survey. *Australian Academic and Research Libraries*, 43 (4), pp.258-277.

REFERENCES

Bibliometrychni profili naukovtsiv universytetu [Bibliometric profiles of university researchers], n.d. *Наукова бібліотека Насьонального урядового університету ім. Ярослава Мудрого*. [online] Available at: <<http://library.nuczu.edu.ua/20-profilii/31-metrika>> [Accessed 20 March 2023].

Bibliometrychni profili spivrobitnykiv Universytetu [Bibliometric profiles of university staff], n.d. *Науково-технічна бібліотека Насьонального аерокосмічного університету ім. М. Яе. Жуківського "Харківський авіаційний інститут"*. [online] Available at: <<https://library.khai.edu/>> [Accessed 20 March 2023].

- Bibliometrychni profili vchenykh Universytetu [Bibliometric profiles of the University scientists], n.d. *Naukova biblioteka Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. [online] Available at: <<http://www.lib.uzhnu.edu.ua/naukometrija/22/104>> [Accessed 20 March 2023].
- Boichenko, M. and Zinchenko, V., 2022. Naukometriia, bibliometriia i infometriia: oblik naukovykh doslidzhen i prohres nauky pid kutom zoru filosofii stratehii hlobalnoho stiikoho rozvytku [Scientometrics, bibliometrics and infometrics: the accounting of scientific research and the progress of science from the perspective of the philosophy of the strategy of global sustainable development]. *Philosophy of Education*, 28 (1), pp.119-138.
- Bruj, O., Kulyk, Ye. and Serbin, O., 2020. *Protses yakisnoi informatsiinoi pidtrymky osvity ta doslidzhen u bibliotetsi universytetu: rekomendatsii dlia vprovadzhennia modeli* [The process of quality information support for education and research in the university library: recommendations for implementing the model]. Kyiv: Ukrainian Library Association.
- Fetko, O.V., 2019. "Stoiachy na plechakh hiantiv": rol Google Scholar v naukovomu prostori Ukrainy ["Standing on the shoulders of giants": the role of Google Scholar in the scientific space of Ukraine]. In: *Vykorystannia instrumentiv veb-tekhnologii yak osnova rozshyrennia bibliotechnykh onlain-posluzh u formuvanni suchasnoho imidzhu biblioteky* [The use of web technology tools as a basis for the expansion of online library services in the formation of the modern image of the library], Materials of the scientific and practical Internet conference. Uzhgorod, Ukraine, 18-25 June 2019. [online] Uzhhorod: Vydavnytstvo Oleksandry Harkushi, pp.190-198. Available at: <<https://cutt.ly/J5Nmzws>> [Accessed 20 March 2023].
- Hauschke, C., Cartellieri, S. and Heller, L., 2018. Reference implementation for open scientometric indicators (ROSI). *Research Ideas and Outcomes*, [e-journal] 4, e31656. <https://doi.org/10.3897/rio.4.e31656>.
- Ibrahim, N., Chaibi, H. and Ghézala, B., 2020. A Scientometric Approach for Personalizing Research Paper Retrieval. In: *ICEIS 2018*, Proceedings of the 20th International Conference on Enterprise Information Systems. Funchal, Portugal, 21-24 March 2018. [online] Funchal, pp.419-428. Available at: <<https://www.scitepress.org/papers/2018/66712/66712.pdf>> [Accessed 07 April 2023].
- Matviienko, O.V. and Tsyvin, M.N., 2021. Menedzher tsyfrovyykh transformatsii u sferi bibliotечно-informatsiinoi ta arkhivnoi diialnosti: haluzeva spetsializatsiia [Manager of digital transformations in the field of library, information and archival activity: industry specialization]. *Library Science. Record Studies. Informology*, 2, pp.14-22.
- Naukometrychni portrety vchenykh universytetu [Scientometric portraits of university scientists], n.d. *Biblioteka Vinnytskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu im. M. Kotsiubynskoho*. [online] Available at: <https://library.vspu.edu.ua/inform/nauk_profil.htm> [Accessed 20 March 2023].
- Nazarovets, M. comp., 2021. *Profil avtora u Scopus* [Author profile in Scopus]. Kyiv: Maksymovych Scientific Library of the Taras Shevchenko Kyiv National University.
- Nikolaienko, N. and Rybalchenko, O., 2021. Vebportfolio naukovtsiv yak instrument informatsiino-analitychnoi pidtrymky nauky v universyteti [Web portfolio of scientists as a tool for informational and analytical support of science at the university]. In: *Biblioteky i suspilstvo: rukh u chasi i prostori* [Libraries and society: movement in time and space], IV scientific and practical conference. Kharkiv, Ukraine, 26-27 October 2021. [online] Kharkiv: Kharkiv National Medical University, pp.87-91. Available at: <<https://cutt.ly/35Nn2En>> [Accessed 17 March 2023].
- Panarin, H. and Panarin, S., 2021. Modul "Vebportfolio vchenoho" yak instrument prezentatsii naukometrychnykh danykh vchenykh [The "Webportfolio of a scientist" module as a tool for presenting scientists' scientometric data]. *Bibliotechnyi forum: istoriia, teoriia i praktyka*, 1 (23), pp.11-15.

- Petrenko, L.M., 2022. Profil suchasnoho doslidnyka v sotsialnykh merezhakh [Profile of a modern researcher in social networks]. *Innovatsiina profesiina osvita*, [online] 5 (6), pp.94-99. Available at: <<https://cutt.ly/f5Nnrkx>> [Accessed 07 April 2023].
- Publikatsiia doslidzhen [Publication of research], n.d. *Naukova biblioteka Kyivskoho natsionalnoho universytetu kultury i mystetstv*. [online] Available at: <<http://lib.knukim.edu.ua/publikaciya-doslidzhen>> [Accessed 07 April 2023].
- Publikatsiinyi profil universytetskoi nauky [Publication profile of university science], n.d. *Naukova biblioteka Ukrainyskyi derzhavnyi universytet nauky i tekhnolohii*. [online] Available at: <<https://library.diit.edu.ua/uk/page/ppsu-about>> [Accessed 20 March 2023].
- Richardson, J., Nolan-Brown, T., Loria, P. and Bradbury, S., 2012. Library research support in Queensland: a survey. *Australian Academic and Research Libraries*, 43 (4), pp.258-277.
- Semyhina, T., 2018. Nauka v informatsiinomu suspilstvi: profili naukovtsiv ta akademichni merezhi [Science in the information society: profiles of scientists and academic networks]. In: *Internet-Osvita-Nauka (ION-2018)* [Internet-Education-Science (ION-2018)], 11th International Scientific and Practical Conference ION-2018. Vinnytsia, Ukraine, 22-25 May 2018. Vinnytsia: Vinnytsia National Technical University, pp.232-234.
- Stvorennia profilu naukovtsia u reiestrakh identyfikatoriv doslidnykiv Orcid ta ResearcherID: web-ohliad [Creating a researcher's profile in the Orcid and ResearcherID registers: a web review], n.d. *Biblioteka Mykolaivskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu*. [online] Available at: <https://lib.mnau.edu.ua/03_orcid_MNAU.htm> [Accessed 20 March 2023].
- Tsokalo, O.O. and Tkachenko, D.V., 2018. Rol biblioteky MNAU u stvorenni naukometrychnoho portreta naukovtsia [The role of the MNAU library in creating a scientometric portrait of a scientist]. In: *Naukovo-komunikatsiinyi prostir biblioteky ZVO: vymohy chasu ta realii* [Scientific and communication space of the ZVO library: requirements of time and reality], Materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference. Mykolaiv, Ukraine, 1-2 November 2018. Mykolaiv, pp.79-83.
- Web-portfolio naukovtsiv KhNTUSH [Web portfolio of scientists of KhNTUA], n.d. *Kharkivskiy natsionalnyi tekhnichnyi universytet silskoho hospodarstva imeni Petra Vasylenka*. [online] Available at: <<http://internal.khntusg.com.ua/athra/>> [Accessed 20 March 2023].

UDC 021.6:[023.5:378.4]:[027.7:303.82-057.4

Yuliia Kulish,

Head of the Bibliometrics and Scientometrics Sector,

Scientific Library,

Kyiv National University of Culture and Arts,

Kyiv, Ukraine

yulia3kulish@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0002-9612-5216>

COOPERATION OF LIBRARIANS AND EDUCATORS AS A DIRECTION OF THE UNIVERSITY LIBRARY'S WORK (ON THE EXAMPLE OF CREATING AND FILLING IN A SCIENTIST'S SCIENTOMETRIC PROFILE)

The purpose of the article is to analyze and summarize the experience of cooperation between library specialists and scientists and lecturers within the framework of the university library on the example of creating and filling in the author's profile in various scientometric databases.

The research methods are based on the information approach, which made it possible to identify problems related to the need of scientists for information support in the processes of creating and filling in their scientometric profiles; to determine the role of library specialists as information (digital) analysts in the methodological support and intensification of research in a modern university. The paper also applies general scientific methods of analysis and synthesis that have allowed us to analyze the subject of the study properly.

The scientific novelty of the results obtained is to establish a correlation between the information and consulting support for the process of creating and filling the scientometric scientist's profile and the formation of new competence models of library and information specialists within the research infrastructure of a modern university.

Conclusions. It has been emphasized that current trends in information support and research support indicate a change in the role and place of academic libraries in the university research infrastructure, whose staff is constantly striving to provide the faculty with expanded services and facilities. This actualizes the problem of university libraries' modernization in the scientific communication system, which is a condition for the development of new competence models for library and information professionals. It has been proved that registration, creation and filling of profiles in ORCID, Google Scholar, Scopus, Web of Science, etc., synchronization and exchange of data in these systems, using the potential of social networks (ResearchGate) require from library staff proper information and analytical support, advanced training in scientometrics, development of new proposals, expansion of the range of information products and services offered, which makes scientometrics one of the most relevant areas of activity of the university library.

Keywords: scientometric profile of a scientist; library specialist; university library; ORCID; Scopus; Web of Science; ResearchGate.

18.04.2023